

JUDECĂTORI

O BISERICĂ TRANSFORMATĂ
O BISERICĂ SĂNĂTOASĂ

2012

BISERICA TRANSFORMATĂ
– O BISERICĂ SĂNĂTOASĂ

Judecători

Judecători, Ghid de studiu

© Biserica Baptistă Metanoia Arad

Str. Tribunalul Dobra nr. 8

www.bisericametanoia.ro

Tel. 0257 255 226

Departamentul de Învățătură – Grupuri Mici, 2012

Calendar de studiu Judecători 2012

Săptămâna	Lecția	Pasaj
09 - 15 Ian	Lecția 1	Jud. 1:1-3:11
16 - 22 Ian	Lecția 2	Jud. 3:12-31
23 - 29 Ian	Lecția 3	Jud. 4:1-5:31
30 Ian - 05 Feb	Lecția 4	Jud. 6:1-40
06 - 12 Feb	Lecția 5	Jud. 7:1 - 8:32
07 - 19 Feb	-	-
20 - 26 Feb	Lecția 6	Jud. 8:22 - 9:57
27 Feb - 04 Mar	Lecția 7	Jud. 10:1 - 11:33
05 - 11 Mar	Lecția 8	Jud. 11:30 -12:15
12 - 18 Mar	Lecția 9	Jud. 13:1 - 14:20
19 - 25 Mar	Lecția10	Jud. 15:1 - 16:31
26 Mar - 01 Apr	Lecția 11	Jud. 17:1 - 18:31
02 - 08 Apr	Lecția 12	Jud. 19:1 - 20:48
09 - 15 Apr	-	-
16 - 22 Apr	Lecția 13	Jud. 21:1-25
21 - 29 Apr	Concluzii	Judecători

INTRODUCERE

Cartea Judecătorilor acoperă perioada dintre moartea lui Iosua și apariția monarhiei în Israel, respectiv o perioadă cuprinsă între 2 și 4 secole. Încă de la început trebuie precizat că titlul cărții are tendința de a ne duce pe o direcție puțin greșită cu privire la personajele principale ale cărții. „Judecătorii” nu aveau atât de mult funcții juridice oficiale; ei erau mai degrabă lideri militari sau conducători tribali ridicați de către Dumnezeu pentru a salva poporul din mâna dușmanilor care îi subjugau. Datorită acestor particularități, cartea ar trebui să poarte mai degrabă numele de *Cartea Cărmuitorilor* sau a *Eliberatorilor*.

Autorul cărții nu este precizat, astfel că putem doar să facem presupuneri asupra identității sale, una dintre variantele tradiționale fiind aceea a profetului Samuel. Indiferent însă cine ar fi autorul cărții, acesta a trăit la o bună perioadă de timp după evenimentele relatate. Misiunea lui a fost aceea de a aduna și mai apoi de a selecta și aranja materialul în forma pe care noi o avem astăzi, astfel încât să se potrivească scopului pe care și l-a propus.

Cartea poate fi împărțită astfel în trei segmente majore:

- (1) o introducere care face legătura cu cartea Iosua și prezintă cadrul general în care se vor desfășura evenimentele din Judecători (Cap. 1:1-3:6);
- (2) segmentul principal în care se relatează istoria a 12 judecători (Cap. 3:7-16:31);
- (3) un epilog constând din 2 episoade distincte în care se pune accentul pe declinul moral în care a ajuns poporul (Cap. 17:1-21:25).

Cei 12 judecători asupra cărora naratorul cărții își îndreaptă atenția pot fi împărțiți în două categorii, în funcție de spațiul care le este acordat în carte: principali (sunt prezentați pe parcursul a cel puțin un capitol) și secundari (în general le sunt amintite numele și o foarte scurtă descriere a perioadei în care Dumnezeu i-a ridicat). De asemenea, trebuie remarcat faptul că acești judecători au activat la nivel local, în diferite părți ale Israelului, fiind posibil ca lucrarea unora să se suprapună din punct de vedere temporal.

Întrebarea cea mai importantă rămâne însă cea legată de scopul acestei cărți – ce mesaj a dorit să transmită autorul generațiilor următoare? La o privire de ansamblu asupra cărții, unul din lucrurile principale care iese în evidență este repetarea unui ciclu: israeliții păcătuiesc împotriva Domnului – Domnul îi dă în mâinile dușmanilor – poporul strigă după ajutor – Domnul le ridică un lider care îi eliberează – poporul are parte de o perioadă de pace, după care ciclul se repetă.

Dincolo de acest tipar, se mai disting două aspecte. În primul rând, cu fiecare ciclu, poporul se afundă tot mai jos într-o spirală a păcatului și idolatriei. Practic, se pot observa câteva stadii ale decăderii poporului, astfel că la sfârșitul cărții putem vorbi despre o *canaanizare* completă a acestuia. Evreii au neglijat să transmită mai departe generației următoare importanța cunoașterii lui Dumnezeu; ca urmare, religiile și învățăturile Canaanului au început să-și facă loc încetul cu încetul în închinarea adusă Domnului, acest sincretism religios ducând în cele din urmă la abandonarea completă a lui Yahweh. Israelii devin atât de asemănători cu popoarele țării, încât nu mai există nici o deosebire și ajung să se contopească cu cei pe care trebuiau să îi nimicească.

În pofida acestui decor sumbru, autorul cărții nu ne lasă fără o speranță. Astfel, în al doilea rând, trebuie să observăm că de fiecare dată, eroul principal din spatele acțiunii este Dumnezeu. El este cel care-și salvează de fiecare dată poporul și, chiar dacă o face prin mâna unor oameni imperfecti sau atinși de păcate, mesajul transmis poporului este ca acesta să-și îndrepte de fiecare dată fața către Domnul.

Având în vedere toate aceste lucruri, trebuie să recunoaștem fără nici o îndoială că narațiunea Judecătorilor reprezintă o provocare enormă pentru biserica secolului XXI. Confrunțați la fiecare pas cu o *păgânizare* continuă și tot mai agresivă, stăm în fața unor provocări asemănătoare cu cele din perioada judecătorilor, iar întrebarea este ce vom face noi. Scopul autorului acestei cărți a fost conștientizarea generației în care el a trăit – un apel la trezire spirituală, abandonarea practicilor idolatre și întoarcerea la legământul cu Domnul. Care este mesajul pentru noi?

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Israel după moartea lui Iosua; Otniel primul judecător.

Neascultând întru totul de porunca Lui Dumnezeu, copiii Lui Israel suferă consecințele neascultării, fiind subjuogați de popoarele pe care ei le-au lăsat să trăiască.

Primul verset al cărții judecătorilor oferă o referință temporală care ne ajută să stabilim contextul în care se vor desfășura evenimentele ce vor fi relatate în continuare. Referința din 1:1, *După moartea lui Iosua*, are în același timp și rolul de a lega Judecători de cartea Iosua, aspect evident și prin faptul că evenimentele relatate în capitolul 1, precum și primele 9 versete din cap. 2 sunt o repetare a unor pasaje din Iosua.

Practic, am putea spune că Judecători are 2 introduceri, cartea începând propriu zis în cap. 2:10. Faptul că autorul a ales însă să insereze încă o dată materialul din 1:1-2:9 ne arată că el a dorit să sublinieze câteva aspecte deosebit de importante pentru cursul ulterior al evenimentelor.

1. În capitolul 1 ni se prezintă cucerirea parțială a țării Canaanului. Care este greșeala majoră făcută de copiii lui Israel în cucerirea țării (vezi și Deut. 7:1-5)? Care sunt semnițiile despre care ni se spune că au făcut această greșeală?

.....
.....
.....

2. Din ce cauză copiii lui Israel nu au izgonit complet popoarele din Canaan?

.....
.....
.....

Care sunt cauzele care te împiedică pe tine să-L ascuți pe Dumnezeu în întregime si să trăiești curat 100 %? Care sunt micile compromisuri pe care le accepți în viața ta și de ce ?

.....
.....
.....

3. Începând cu versetul 10 din capitolul 2, autorul ne prezintă efectele neascultării totale de ceea ce Dumnezeu a zis. Care sunt aceste efecte? Sunt mari, sau mici?

Formulează un principiu despre modul de lucru al păcatului.

.....
.....

.....
.....

Privind în cartea Judecători, observăm un ciclu care se repetă în viața copiilor lui Israel. Tiparul care se repetă aproape de fiecare dată este prezentat ca un fel de rezumat generic în capitolul 2:10-23.

4. Care sunt etapele acestui ciclu? Ce se spune în v. 19 că se întâmplă la finele unui ciclu? Ce îți spune ție acest lucru?

.....
.....
.....

Joaca cu păcatul este deosebit de periculoasă, pentru că păcatul înșală, înfășoară lesne și la urmă împietrește. Păcatul odată înfăptuit, desprinderea de el va fi din ce în ce mai grea, mai dificilă. Alege să nu te joci cu păcatul! Nu-i subestima puterea!

5. Otniel este primul judecător al Israelului. Cum l-ați caracteriza (vezi și cap 1:13)? Din ce cauză era mai deosebit decât ceilalți? (familie, Dumnezeu, vezi și Iosua 14:6-12)

.....
.....
.....

6. Care este personajul care apare cel mai des în narațiunea din v. 7-11? Cine este de fapt salvatorul?

.....
.....
.....

În lumina acestui text, cum îți croiești drumul spre eliberare, spre succes?

.....
.....
.....

Atenție! Nu lăsa ca succesul tău să mute atenția celor din jurul tău dinspre Dumnezeu înspre tine!

7. După cum am văzut, familia a avut un rol esențial atât în alegerile lui Otniel, cât și în devenirea lui ulterioară. Cum am putea noi ca biserică să transmitem generației viitoare credința?

.....
.....
.....

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Un lider „stângaci”

Dumnezeu se folosește inclusiv de handicapurile tale în împlinirea planului Lui, dacă ești gata să te dai Lui în întregime, cu tot ce ai.

1. Ce au făcut copiii lui Israel după moartea lui Otniel? Textul menționează cuvântul “iarăși”; ce să însemne pentru ei acest “iarăși” (vezi și cap.2:19)?

.....
.....
.....

Soarta Canaanților era pecetluită înaintea Lui Dumnezeu, ei trebuind să moară din pricina păcatelor lor. Deși copiii lui Israel trebuiau să îi nimicească cu desăvârșire pe Canaanți, ei nu fac acest lucru, lăsând în viață o bună parte dintre ei. Interesant este că Dumnezeu se folosește de Canaanții rămași în viață, ca să încerce pe Israel.

2. Pe cine a întărit Domnul împotriva lor? Cine erau Moabiții, Amoniții și Amaleciții (vezi Gen:19:36-38; 36:12)?

.....
.....
.....

3. Care au fost consecințele păcatelor israeliților? Privește la prețul imens plătit de Israel pentru deciziile lor rele și gândește-te care a fost prețul pe care l-ai plătit tu pentru alegerile tale greșite. Dă câteva exemple.

.....
.....
.....

4. Copiii lui Israel strigă către Domnul, și Domnul le ridică un izbăvitor în persoana lui Ehud. Caracterizați-l din versetele 15-30. Care din “calitățile” lui Ehud sunt folosite de Dumnezeu ca să-și împlinească planul?

.....
.....
.....

5. Faptul că Ehud nu se sluzea de mâna dreaptă era privit ca un handicap. Ce îți spune acest lucru despre surprizele Lui Dumnezeu? Crezi că Dumnezeu poate folosi slăbiciunile tale în planurile Lui (slăbiciune nu în sensul de păcat sau dependență, ci anumite handicapuri naturale)? Ce trebuie să faci tu ?

.....
.....
.....

Ca urmare a eliberării aduse de Ehud, țara are odihnă 80 de ani datorită unui om cu handicap, gata să se pună la dispoziția Lui Dumnezeu. Îl urmează Șamgar, un om cu nume neisraelit, care cu o unealtă din agricultură devine un izbăvitor al lui Israel.

6. Ce îți comunică Dumnezeu prin viețile acestor doi judecători?

.....
.....
.....

7. Ai luat decizii greșite și ai plătit sau plătești pentru ele. Care este modalitatea de a te întoarce la Dumnezeu privind la narațiunea despre Ehud și Șamgar ?

.....
.....
.....

Notițe din predică

Debora, Barac, Iael – Chemare și încredere în Domnul

Dumnezeu onorează credința fiecărui om care se încrede în El, iar atunci când unii ezită, Domnul își va împlini planul prin alte persoane dispuse să facă ceea ce Domnul le încredințează.

Capitolele 4 și 5 din cartea Judecători prezintă 2 relatări ale aceluiași eveniment – una în proză, iar cea de-a doua prin intermediul poeziei. Cântarea Deborei din cap. 5, chiar dacă trebuie interpretată cu mai multă atenție datorită limbajului metaforic, completează ceea ce naratorul a prezentat în capitolul 4.

Ațiunea acestor capitole este situată *după moartea lui Ehud* (cf. 4:1), după o perioadă de pace de 80 ani pe care poporul se pare că nu a apreciat-o ca fiind o binecuvântare din partea lui Dumnezeu. Israelii aleg astfel să păcătuiască din nou împotriva Domnului, motiv pentru care El permite să fie subjugați de către canaanii.

Barac și Ghedeon (Jud. 4-7)

1. Despre ce este vorba în aceste capitole și care sunt personajele principale ale acțiunii?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Unealta prin care Dumnezeu a ales să-și mustre de această dată poporul a fost regele canaanit Iabin, care domnea la Hațor. Din Iosua cap. 11, vedem că una din campaniile principale de cucerire a țării, respectiv campania din nord, a fost îndreptată împotriva unei coaliții conduse tocmai de împăratului Hațorului. Ca urmare a campaniei (vezi Iosua 11:10-11), Iosua cucerește și distruge cetatea Hațorului, aceasta fiind chiar capitala acelor regate (orașe-stat).

Eșecul israeliților de a nimici complet popoarele canaanite a permis însă acestora să-și refacă forțele, astfel încât canaanii reușesc să rezidească Hațorul și chiar să recâștige dominația politică și militară în zonă. Vedem astfel cum neascultarea de porunca lui Dumnezeu ajunge să producă efecte devastatoare chiar și un secol mai târziu.

2. Ce rădăcini sau lăstari ale unor păcate au rămas în viața ta, ca urmare a neascultării complete de poruncile lui Dumnezeu și cum ți-au afectat trăirea?

.....
.....
.....

În mod surprinzător pentru societatea acelor vremuri, personajul ales de Dumnezeu pentru a cărmui poporul în această perioadă este o femeie – Debora. În mod particular, se precizează că ea era o proorociță, dar în același timp avea și un rol de magistrat, judecând pricinile oamenilor din popor care apelau la ea. Vis-a-vis de eliberarea pe care Domnul urma să o dea, rolul ei ar fi trebuit să se concentreze mai mult la chemarea și însărcinarea lui Barac, însă datorită reacției întârziate a acestuia, Debora este nevoită să se implice până la sfârșit.

3. Analizați atitudinea lui Barac vis-a-vis de însărcinarea primită și modul în care decurge și se rezolvă până la urmă problema (vezi în paralel: Barac, Debora și Dumnezeu). Care sunt câteva lecții ce le putem învăța din acest episod?

.....
.....
.....

În cele din urmă, Barac, însoțit de Debora, pornește să ducă la îndeplinire porunca lui Dumnezeu. Din acest moment, Barac preia inițiativa și începe să-și adune armata cu care îl va înfrunța pe Sisera. Primul obstacol de care se lovește este atitudinea pasivă a unor clanuri. Cu toate că inamicul era comun, nu toate semințiile se decid să intre în luptă.

4. Care sunt motivele pentru care celelalte triburi menționate au decis să nu se implice în luptă (vezi în special cap. 5)?

.....
.....
.....

Chiar dacă la acel moment unitatea națională nu era foarte bine conturată, neexistând o conducere centrală, semințiile aveau în comun același Dumnezeu, aceeași Lege, porniseră împreună din Egipt ca poporul Domnului și aveau aceiași dușmani. Cu toate acestea, în această perioadă de criză, vedem lipsa de unitate din popor.

5. Gândește-te la câteva bătălii spirituale la care întreaga biserică a fost chemată. Care a fost răspunsul tău și de ce crezi că unii ezită să se implice?

.....
.....
.....

Care sunt astăzi dușmanii Bisericii și în ce mod ești implicat în luptă? Dă câteva exemple.

.....
.....
.....

Relatarea bătăliei dintre israeliți și armata lui Sisera este scurtă, dar concisă. Mesajul naratorului este însă cât se poate de clar: Domnul a fost cel care a luptat pentru Israel și a zdrobit oștirea canaanită. Din detalierea bătăliei făcută în cap. 5, se poate deduce că ploaia neașteptată, care a dus mai apoi și la revărsarea pârâului Chișon, a transformat câmpul de bătălie într-o mlaștină, astfel că fala oștirii lui Sisera – carele de luptă – devin complet nefolositoare, iar armata debusolată este la cheremul israeliților care îi nimicesc cu desăvârșire.

Din acest moment, narațiunea ia o altă turnură. Începând cu v. 17, autorul aduce în prim plan un alt personaj care va contribui

la deznodământul acțiunii. Într-un mod oarecum neașteptat, dar în același timp ca o împlinire a profeției Deborei (vezi 4:9), acest personaj este tot o femeie – Iael, soția chenitului Heber.

6. Analizați în paralel și discutați în cine și-au pus încrederea personajele principale ale acțiunii și care au fost consecințele în fiecare situație?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

În care dintre personaje te regăsești cel mai mult și de ce?

.....

.....

.....

7. Eroul principal al acțiunii este din nou Dumnezeu. Observați de câte ori apare în text. Ce ai învățat din acest pasaj despre Dumnezeu și cum stai cu încrederea în El?

.....

.....

.....

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Ghedeon – omul lui Dumnezeu care cere semne

Unul dintre cei mai bravi oameni ai lui Dumnezeu din Vechiul Testament are nevoie de numeroase semne și confirmări din partea Domnului pentru a porni la luptă.

Capitolul 6 al cărții judecătorilor (cârmuitorilor/eliberatorilor) ne aduce în prim plan un nou ciclu din viața israeliților. După perioada de pace de 40 ani, aceștia cad din nou în păcatul idolatriei, iar Domnul îi dă iarăși în mâna dușmanilor. De această dată, agenții folosiți de Dumnezeu pentru a aduce blestemele stipulate în legământul cu poporul său (conform Levitic 26 și Deuteronom 28) au fost madianiții, cărora li s-a alăturat amaleciții și unele triburi de beduini care migraseră din deșertul Arabiei.

Madianiții erau un popor seminomadic și rude mai îndepărtate ale israeliților, fiind descendenți de ai lui Avraam. Amaleciții se trăgeau din Esau și erau o cunoștință mai veche a lui Israel, luptând împotriva lor încă de la ieșirea din Egipt (Exod 17), dar și mai recent, în Judecători 3:13, când se aliază cu Eglon, regele Moabului. Chiar dacă acum nu putem vorbi despre o coaliție organizată împotriva lui Israel, naratorul recunoaște un tipar comun în tacticile folosite. În perioada în care începea secerișul, madianiții, amaleciții și hoardele de beduini treceau

Iordanul și își așezau taberele în unele locații strategice din teritoriul lui Israel. De aici, inițiau raiduri, jefuind tot ce se putea, motiv pentru care *Israel ajunsese foarte nenorocit (decăzuse foarte mult)*.

În această relatare, observăm însă că ciclul este puțin diferit. Astfel, din v. 7-10, ca răspuns la strigătul israeliților, Domnul le trimite mai întâi un profet.

1. De ce trimite Domnul acest profet și care a fost rolul său?

.....

.....

.....

Următorul pas este pe care Domnul îl face este să-l trimită pe Îngerul Său (v. 11-24). Îngerul Domnului a apărut pentru prima dată în cap. 2:1, când vine să-i mustre pe israeliți pentru că L-au părăsit pe Domnul și să le vestească consecințele păcatelor în care se afundaseră. De data aceasta, îngerul vine în mod special și-i adresează o chemare lui Ghedeon, fiul lui Ioaș, din seminția lui Manase. *Domnul este cu tine, viteazule!* reprezintă fără îndoială un mod straniu de a începe o conversație, dar are rolul de a focaliza atenție lui Ghedeon (și a cititorului) asupra unui aspect central al narațiunii: Unde este Dumnezeu când ai nevoie de El?

2. Analizați dialogul dintre Ghedeon și Îngerul Domnului – ce îi cere Dumnezeu să facă și cum răspunde Ghedeon? Cum diferă perspectiva pe care cei doi o au asupra problemei și asupra modului în care ar trebui rezolvată?

.....

.....

.....

În loc să recunoască responsabilitatea israeliților pentru criza prin care trecea poporul (v. 1), Ghedeon îl blamează pe Dumnezeu, fiind astfel un exemplu al celor care știu ce a făcut Dumnezeu în trecut, cunosc promisiunile Lui, dar le văd negate de realitatea prezentă. Binecuvântările sau eliberările din trecut devin irelevante în lumina crizei madianite.

3. Care este criza prin care treci acum sau ai trecut în ultima vreme și cum stai cu credința în Dumnezeu și promisiunile Lui? Ia-ți un timp de meditare și amintește-ți modul în care El a lucrat în viața ta în timpul altor momente dificile prin care ai trecut. Cum te-a încurajat acest lucru?

.....
.....
.....

În cele din urmă, întâlnirea cu Îngerul Domnului (Domnul) produce o schimbare în mentalitatea și viața lui Ghedeon. Acesta cere și primește un semn de la Dumnezeu (v. 17-21) și ca urmare a descoperirii de Sine a lui Dumnezeu, Ghedeon răspunde la rândul lui și zidește un altar Dumnezeului care i se arătase (v. 22-24).

4. Privește cu atenție la viața ta. Oare îți (mai) vorbește Dumnezeu și ție?

.....
.....
.....

Când ți-a vorbit ultima dată Domnul și care a fost răspunsul tău? Cum ti-a schimbat viața întâlnirea cu El – ce perspectivă nouă a adus în viața ta?

.....
.....
.....

Segmentul de text de la 25-32 este din nou unul surprinzător. Deși ne-am aștepta ca acțiunea să urmeze conform cursului din ciclurile anterioare, Dumnezeu îl pune pe Ghedeon să facă un lucru cel puțin curajos având în vedere acel context.

5. De ce îi cere Domnul lui Ghedeon să distrugă altarul lui Baal și să zidească un alt altar Domnului – care credeți că erau motivele/mesajul urmărit și în ce măsură îndeplinește Ghedeon însărcinarea primită de la Dumnezeu?

.....
.....
.....

Surprinzătoare este și reacția lui loaş care alege să-și apere fiul în pofida poziției oficiale de reprezentant al lui Baal, dar mai ales argumentul pe care acesta îl aduce. Astfel, el recunoaște absurditatea ca cineva să încerce să-l apere (în ebraică *să-l salveze pe Baal*). Ironia este evidentă: în loc ca poporul să aibă nevoie de salvare (eliberare) din mâna unui zeu ostil, zeul are nevoie să fie salvat de popor. Unul din efectele acestui eveniment este câștigarea unui nou (re)nume pentru Ghedeon: *Ieru-Baal* (apere-se Baal). Dacă privim în continuare în capitolele 6-8, vedem că naratorul folosește în paralel ambele nume ale acestuia, uneori chiar pe amândouă.

6. De ce sunt subliniate aceste aspecte și asupra a ce crezi că a dorit naratorul să atragă atenția, în special în contextul acelor vremuri? (Vezi Exod 12:12 și 1 Împărați 18:16-40)

.....
.....
.....

7. Au fost momente în viața ta când Dumnezeu ți-a vorbit și ai avut convingerea că trebuie să iei o poziție fermă împotriva păcatului (idolatriei)? Cum ai procedat?

.....
.....
.....

Începând cu versetul 33, narațiunea pare să intre pe făgașul așteptat. Ghedeon începe să-și adune armata, începând cu clanul tatălui său, mai apoi seminția din care făceau parte, iar apoi semințiile din jur. Dar încă o dată, acțiunea suferă o amânare, datorită lui Ghedeon care mai cere un semn (dublu) din partea lui Domnului.

8. De ce mai cere Ghedeon încă un semn și cu ce era diferit față de semnul anterior?

.....
.....
.....

Cum l-am putea caracteriza pe Ghedeon și care sunt lecțiile pe care le învățăm din acest pasaj vis-a-vis de modul în care Dumnezeu alege să folosească oamenii?

.....

.....

.....

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

De la frică la curaj

Curajul și credința insuflate de Dumnezeu îl conduc pe Ghedeon la o victorie asupra dușmanului.

Sfârșitul capitolului 7 al cărții Judecători ne lasă cu imaginea unui Ghedeon ezitant, aflat în fruntea unei oștiri adunate în pripă, formată din 32.000 israeliți îngroziți ca urmare a celor 7 ani de năvăliri repetate și care trebuie să facă față unei armate imense numărând 135.000 invadatori.

Dumnezeu își asumă din nou rolul de conducător și generator al acțiunii, însă contrar oricărei așteptări, primul lucru pe care El îl face este să reducă drastic numărul celor care vor avea efectiv de luptat.

1. Citiți v. 1-8. Care a fost scopul urmărit de Dumnezeu atunci când îi dă aceste porunci lui Ghedeon și ce vrea Domnul să învățăm de aici?

.....

.....

.....

2. Numeroase biserici din ziua de astăzi consideră că sunt puternice dacă sunt mari și beneficiază de un buget pe măsură. Cum te raportezi la această stare de fapt și asupra căror aspecte trebuie să se concentreze o biserică pentru a fi cu adevărat puternică în lucrarea sa? Vezi și 1 Sam. 14:6.

.....
.....
.....

Privind la acest tablou, nu putem să nu ne întrebăm ce a fost în mintea celor 300 oameni aleși sau cum de nu s-a întors și Ghedeon acasă cu cei 22.000 oameni fricoși. Poate tocmai pentru a răspunde acestor întrebări, în următorul episod (v. 9-15), Dumnezeu îl reasigură încă o dată pe Ghedeon și implicit pe oamenii care erau cu el, de faptul că El este cel care le va asigura victoria.

3. Discutați evenimentele relatate în v. 9-15. Ce putem spune despre Dumnezeu? Dar despre Ghedeon?

.....
.....
.....

Unul din aspectele care caracterizează în mod special viața lui Ghedeon este legat de semnele (confirmările) pe care acesta le cere și le primește din partea lui Dumnezeu. Chiar dacă în acest caz se pare că Dumnezeu are inițiativa, în mod clar teama și îndoiala mai erau încă prezente în inima lui Ghedeon și aceasta în pofida încurajărilor și asigurărilor pe care Domnul i le-a dat până acum.

Ca și popor al lui Dumnezeu, astăzi, avem parte de toate promisiunile Lui, prin Cuvântul Său. Cu toate acestea, mulți dintre noi avem îndoieli sau ne e teamă atunci când trebuie să facem ceva și încercăm să cerem călăuzire suplimentară de la Dumnezeu.

4. Ce părere ai despre modul în care Ghedeon cere călăuzire? – vezi în special semnul cu lâna din capitolul anterior (așa numita metodă a ușilor deschise/închise: dacă se întâmplă așa, voi proceda în acest mod; dacă se întâmplă altceva, voi proceda invers) sau metoda visului din acest pasaj.

.....
.....
.....

Obișnuiești să cauți sau să te lași călăuzit în viața ta prin aceste 2 moduri de călăuzire? Care sunt pericolele în aceste cazuri?

.....
.....
.....

5. Care sunt alte moduri de căutare ale vocii lui Dumnezeu la care apelezi și de ce o faci?

.....
.....
.....

Conform Scripturii (vezi Iov 33:14-18, Evrei 1:1-2 sau 2 Timotei 3:14-17), Dumnezeu a folosit diferite mijloace pentru a da

călăuzire: visuri, semne și minuni, sorti, comunicare față în față, Urim și Tumim, vocea directă a lui Dumnezeu, oracole, vedenii, simboluri, îngeri, profeți, sfetnici, *prin Fiul*, Scriptura, Duhul Sfânt, autoritatea apostolilor, oameni înzestrați de Dumnezeu, etc., iar pe unele le folosește și în prezent.

Cu privire la lucrurile despre care El a vorbit deja, nu mai este nevoie ca El să vorbească din nou. Din acest motiv, El nu ne va dicta în fiecare minut ce să facem. Deși unii credincioși au impresia că la fiecare cotitură a drumului, Dumnezeu ne spune ce să facem, sau că El ar voi să facă acest lucru și ne-ar sta la dispoziție dacă l-am cere semne specifice, în fața unei situații de felul acesta, Dumnezeu se așteaptă ca noi să facem alegeri în conformitate cu voia Sa, pe care o cunoaștem, și să luăm decizii mature, înțelepte și responsabile.

6. Citiți paragraful 7:15-8:21. Ce se întâmplă ca rezultat al încurajării din partea Domnului și care sunt etapele și deznodământul luptei?

.....
.....
.....

7. Ce l-a transformat pe Ghedeon dintr-un slăbănog solitar și egoist, într-un conducător îndrăzneț și cutezător? De unde a dobândit încrederea care să-l facă să pornească împotriva dușmanului și chiar împotriva casei tatălui său?

.....
.....
.....

Ce poți spune despre tine atunci când te confrunți cu frica sau complexele de inferioritate și cum procedezi?

.....
.....
.....

Marea victorie asupra madianiților va rămâne ca un punct de referință în istoria lui Israel (Vezi Isaia 9:4 sau Ps. 93:9, 11), amintindu-le că mâna lui Dumnezeu a fost cea care i-a eliberat de dușmani. În același timp, atât pentru Israel, cât și pentru biserica secolului XXI, istoria unor oameni ca Barac sau Ghedeon ne învață că Dumnezeu nu are nevoie nici de un număr mare de oameni, nici de anumiți lideri special dăruți pentru a-și îndeplini scopurile. Ceea ce Dumnezeu caută este disponibilitatea și credința de a merge înainte atunci când El ne-o cere.

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Prima încercare nefericită de a instala un rege și consecințele ei dezastruoase

Deciziile greșite luate de Ghedeon și eșecul poporului de a se întoarce de la idolatrie își arată roadele în timpul vieții fiului lui Ghedeon, Abimelec.

La o privire de ansamblu asupra cărții Judecători, se poate observa că autorul acestei cărți i-a alocat lui Ghedeon un spațiu mai mare decât oricărui alt judecător – nu mai puțin de 100 versete vorbesc despre el (următorul fiind Samson cu 96 versete). Unii comentatori consideră chiar că pasajele care îl au în prim plan pe Ghedeon constituie nucleul în jurul căruia este construită întreaga narațiune a cărții. La aceasta mai putem adăuga și capitolul 9 în care este relatată viața fiului lui Ghedeon, Abimelec, narațiunea de aici decurgând și fiind astfel strâns legată de cea a capitolelor 6-8.

O altă observație importantă care trebuie făcută la acest moment este legată de caracterul personajelor principale. Dacă primii judecători par să aibă mai mult calități pozitive, din timpul lui Ghedeon, liderii încep să decadă tot mai mult, fiecare dintre ei dând dovadă de numeroase lacune morale și spirituale. Iar unul dintre cele mai negative caractere este chiar fiul lui Ghedeon, Abimelec.

Pentru a putea înțelege narațiunea din cap. 9, trebuie să mai privim încă o dată cu atenție la evenimentele care au urmat victoriei lui Ghedeon asupra madianiților, deoarece aici trebuie căutați germenii acțiunilor ce vor fi relatate ulterior.

1. Citiți capitolul 8:22-35. Enumerați cel puțin trei acțiuni pe care le-a întreprins Ghedeon și rezultatele imediate sau ulterioare ale acestor acțiuni.

.....

.....

.....

.....

.....

Refuzul lui Ghedeon de a deveni rege peste Israel, dar mai ales motivația acestui refuz – *Eu nu voi domni peste voi, nici fiii mei nu vor domni peste voi, ci Domnul va domni peste voi* (cf. 8:23) sunt mai mult decât lăudabile. Poziția publică asumată de Ghedeon nu doar că aruncă o lumină pozitivă asupra acestuia, dar ne duce cu gândul la anticiparea unei treziri naționale din partea poporului.

La o citire mai atentă, lucrurile însă nu stau chiar așa, iar naratorul ne arată aceasta prin folosirea ironiei. În pofida declarației spirituale a lui Ghedeon, acțiunile sale ulterioare dovedesc tocmai contrariul. Astfel, într-un mod cu totul surprinzător (sau nu!), naratorul ne precizează că pe lângă cei 70 fii născuți de numeroasele (!) soții, Ghedeon a mai avut un fiu, născut de o țiitoare și al cărui nume era Abi-Melek. Semnificația numelui scapă cititorului actual, însă pentru evrei, acest nume spunea

totul: Aba = tată, iar Melek = rege. Abimelec (*Tatăl meu este Rege / Tatăl meu, Regele*) a crescut astfel într-un context în care ideea unei conduceri umane absolutiste îi fusese inoculată încă de la naștere.

2. Citiți cap. 9:1-6 și discutați circumstanțele în care Abimelec ajunge împărat. Care au fost motivele pentru care el dorea să fie împărat și care sunt motivele pentru care oamenii doresc astăzi să fie lideri în poporul lui Dumnezeu?

.....
.....
.....

3. Cum se manifestă nepotismul sau favoritismul în societate și unde poate să ducă?

.....
.....
.....

Cum poți să faci diferența între nepotism și încurajarea copiilor tăi (membrilor familiei tale) în a-și asuma/prelua poziții de conducere alături de tine?

.....
.....
.....

Fabula lui Iotam reprezintă un alt exemplu superb de ironie. Înțelegerea mesajului acestei fabule este condiționat însă de

perceperea corectă a celui de-al patrulea candidat pentru oficiul de rege al vegetației, *spinul* (în ebraică *atad*).

Atad-ul poate fi identificat cu un copac tropical de dimensiuni mari, care poate atinge vârste de sute de ani și este cunoscut sub numele de jujuba (*Ziziphus spina christi*). Calitățile lui principale – umbra și spinii care-i împodobesc ramurile – ar permite asocierea acestuia cu un redevabil apărător al protejaților săi. Singura problemă este că arborele de jujuba nu are protejați și aici apare ironia fabulei. Astfel, la umbra sa nu poate trăi nici un pom fructifer, deoarece rădăcinile sale emană niște toxine nocive pentru toți copacii. Mai mult decât atât, lemnul de jujuba are o capacitate de combustie foarte ridicată, ceea ce face ca, o dată atins de foc, jujuba să poată incendia lesne copacii învecinați.

4. Citiți cu atenție fabula lui Iotam (v. 7-21). Care au fost motivele care i-au determinat pe copaci să-i invite pe reprezentanții cei mai deosebiți ai regnului pentru a accepta candidatura de împărat (la ce s-au uitat copacii)?

.....
.....
.....

Unde au greșit locuitorii Sihemului și ce adevăruri vroia să ilustreze Iotam prin pilda lui?

.....
.....
.....

5. Ce părere aveți despre preocupările și cerințele lui Iotam legate de guvernarea unui popor? Cum ai fi procedat dacă te-ai fi aflat în locul lui?

.....

.....

.....

6. Citiți v. 22-57. Cum s-a împlinit blestemul din fabula lui Iotam și ce ne învață acest pasaj despre dreptatea lui Dumnezeu?

.....

.....

.....

7. Ce avertisment ne transmite nouă acest pasaj? Care sunt aspectele din viața ta în care încerci prin orice mijloace să-ți atingi scopul?

.....

.....

.....

Finalul capitolului lasă cititorul cu un gust deosebit de amar: Abimelec moare de mâna unei femei – o paralelă ironică cu cap. 4-5 unde un dușman al lui Israel are parte de acest sfârșit rușinos; obiectul care îi cauzează moartea este o piatră – la începutul cap. 9, Abimelec i-a omorât pe o piatră pe cei 70 frați ai săi; israeliții se nimicesc între ei – în loc să nimicească dușmanii din țară.

Imaginea care începe să prindă contur este aceea a unei canaanizări tot mai pronunțate a poporului. Încetul cu încetul,

poporul lui Dumnezeu devine din ce în ce mai asemănător cu aceia despre care Dumnezeu a spus că trebuiau nimiciți din țară datorită idolatriei și păcatelor la care s-au dedat. Și chiar dacă Dumnezeu nu încetează să ridice eliberatori ca să-și salveze poporul, spirala descendentă a păcatului și idolatriei va coborî tot mai mult.

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

lefta - un judecător cu origini nesănătoase

Dumnezeu folosește un personaj cu trecut îndoielnic pentru eliberarea poporului Său.

Capitolul 10 al cărții Judecători începe cu o perioadă de 45 ani de liniște sub conducerea a doi judecători: Tola și Iair. În această perioadă de liniște, copiii lui Israel îl uită pe Dumnezeu și se apropie din nou de dumnezeii popoarelor din jur.

1. Cum tratează Dumnezeu această răzvrătire a poporului Său? Observați ceva nou în atitudinea lui Dumnezeu? (citiți Judecători 10:6-16)

.....

.....

.....

2. După cât timp și cum se întorc cu fața spre Dumnezeu copiii lui Israel? Care este noutatea în atitudinea poporului?

.....
.....
.....

Tu de cât timp ai nevoie ca să te pocăiești? Ce te sfătuiește Scriptura? (vezi Evrei 3:12-13)

.....
.....
.....

Fiii lui Amon vin din nou la luptă împotriva israeliților, iar aceștia își caută un conducător care să-i scape de dușmani. Pentru că nu găsesc nici unul potrivit, sunt dispuși să meargă până în țara Tob (11:5) pentru a-i propune lui lefta această poziție.

3. Ce ni se spune despre lefta, dar despre familia lui? Care sunt lucrurile din trecutul lui care-l recomandă ca și conducător al lui Israel?

.....
.....
.....

4. Ce așteptări au copiii lui Israel de la lefta și ce așteptări are lefta de la ei? (vezi 11:6-11)

.....
.....
.....

Tu ce așteptări ai de la cei ce conduc comunitatea? Ești dispus să slujești acolo unde ți se cere? Atunci când slujești, ce răsplată aștepți și de la cine?

.....
.....
.....

lefta nu pleacă la luptă până când nu aduce înțelegerea dintre el și popor înaintea Domnului. Mai apoi, în discuția cu fiii lui Amon, dovedește că știe ce a făcut Domnul pentru copiii lui Israel.

5. Citește Judecători 11:9-28. Ce știe lefta despre Dumnezeu și cum se raportează la El? Îl cunoaște lefta pe Dumnezeu?.

.....
.....
.....

Asemenea copiilor lui Israel la ieșirea din Egipt (v. 17-19), lefta încearcă rezolvarea conflictului prin negociere. Atunci când negocierea eșuează, lefta îi adună pe israeliți pentru a lupta cu Amoniții.

6. Care este aportul lui Iefta în câștigarea bătăliei? Dar a Domnului? Ce apreciază Domnul în viața lui Iefta?

.....

.....

.....

7. Care sunt „moștenirile” cu care ai pornit în viața de credință? Cum a răscumpărat Dumnezeu trecutul tău? Tu cum te raportezi la trecutul tău? (vezi 1 Cor 6:9-11)

.....

.....

.....

Notițe din predică:

Notițe din predică:

O familie frântă și o națiune dezbinată

Când dumnezeii lumii acesteia îți influențează viața, tu vei fi dușmanul cel mai de temut pentru cei din casa și comunitatea ta.

Narațiunea despre lefta este fără îndoială una dintre cele mai surprinzătoare din întreg Vechiul Testament. Unul din aspectele interesante ale narațiunii e legat de jurământul care-l face lefta înainte de a porni la luptă împotriva amoniților.

1. Ce jurământ face lefta și care este motivația lui? (citiți versetele 30-31)

.....
.....
.....

Cu toate că Dumnezeu este explicit în Legea Sa împotriva jertfelor umane, se pare că lefta încearcă să-L manipuleze pe Dumnezeu și să-și asigure victoria și poziția de conducător al galaadiților prin oferirea ca ardere de tot a primei persoane care-l va întâmpina la întoarcerea de la război. Această jertfă copiază modul de închinare al popoarelor din jur (vezi 10:6) și subliniază în mod tragic cât de mult cochetarea cu dumnezeii

popoarelor vecine se amestecă cu adevărul, și aceasta chiar în viața celui care era omul folosit de Dumnezeu pentru eliberarea copiilor lui Israel.

2. Cum decurge narațiunea până la sfârșit?

.....

.....

.....

Ce repercusiuni au acțiunile tale asupra celor din casa ta?

.....

.....

.....

3. Pe ce îți bazezi tu deciziile cu privire la viitorul familiei tale? Ce ești gata să sacrifici pentru a-ți împlini nevoia de semnificație?

.....

.....

.....

Odată cu încheierea cap. 11, ne-am aștepta ca tiparul obișnuit din viața poporului să continue. Înainte de încheierea din 12:7, naratorul ne mai aduce însă în atenție un episod cel puțin surprinzător. Astfel, în primele 6 versete ale cap. 12 din cartea Judecători este relatat un efect secundar al războiului cu amoniții.

4. Citiți cap. 12:1-4. Care era motivul nemulțumirii celor din seminția lui Efraim?

.....
.....
.....

Cei din Efraim și galaadiții se comportă ca și cum nu ar fi din același neam. Atunci când au nevoie de conducător, galaadiții merg să-l caute în țara Tob, când se luptă cu amoniții, frații lor din Efraim nu le sar în ajutor. Efraimiții sunt interesați doar de laurii victoriei. Practic, cei din Efraim se comportă ca și niște străini care au propriile lor interese.

5. Care ar fi trebuit să fie atitudinea celor din Efraim față de biruința fraților lor asupra amoniților?

.....
.....
.....

Cu toate că galaadiții au luptat împreună cu cei din Efraim pentru cucerirea țării Canaanului, acum cei din Efraim par a fi uitat acest aspect din istoria comună. Atitudinea nepotrivită a efraimiților pornește un război fratricid, război care are ca scop stăpânirea asupra fraților lor. Și aici se observă influența tiparului de gândire a popoarelor din jur.

6. Tu cum te raportezi la victoriile fraților tăi? Te bucuri pentru că Domnul e cel care le dă victoriile sau ești invidios că nu sunt ale tale/nu esti părtaș la ele?

.....
.....
.....

În cultura contemporană, idolii rareori iau forme fizice, iar închinarea la idoli nu mai implică jertfe (animale sau oameni). Dacă definim idolul ca fiind orice ia locul lui Dumnezeu, ne dăm seama că noi purtăm idolii în inimă.

7. Cât de mult din atitudinea ta față de familie și biserică este modelată de Scriptură și cât de modelele oferite de societate, media, actori, muzicieni, sportivi celebri? Gândește-te la exemple concrete în care dorințele și confortul tău au fost mai importante decât nevoile familiei și bisericii.

.....
.....
.....

Ce vei face pentru a învăța să discerți între modelul lăsat de Dumnezeu și modelele de gândire ale lumii acesteia? (vezi Ps.119:1-11,105; Evrei 13:7; Efeseni 3:14-19)

.....
.....
.....

După moartea lui Iefta, Dumnezeu dăruiește poporului Său o perioadă de 25 de ani de pace sub conducerea a 3 judecători: Ibțan, Elon, Abdon. Oare ce va face Israel cu harul primit?

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Dumnezeu totuși continuă!

Dumnezeu lucrează și continuă să se implice în viața poporului Israel chiar și atunci când poporul se obișnuiește cu viața fără Dumnezeu.

Capitolul 12 din cartea Judecători se încheie cu enumerarea unor judecători de care s-a folosit Dumnezeu în viața poporului Israel (Ibtan, Elon și Abdon – cf. v. 8-15). Totuși, capitolul 13 arată că Israel nu a învățat să trăiască doar pentru Domnul, și *au făcut iarăși ce nu plăcea Domnului* (cap. 13:1).

Generația capitolului 13 urmează tendința generațiilor precedente (îndepărtarea de Domnul), dar cu o diferență majoră – ei nu mai strigau spre Dumnezeu pentru eliberare. Israel împlinește cuvintele *...se stricau din nou, mai mult decât părinții lor* din pasajul 2:13-19, astfel încât capitolele 13 la 16 arată cum poporul se acomodează cu asuprirea de 40 de ani a filistenilor, dar mai trist este faptul că poporul s-a acomodat cu viața fără izbăvirea, ajutorul și prezența lui Dumnezeu. Pasajul din 15:11-13 ne arată mentalitatea evreilor sub dominația filisteană – au acceptat postura de rob și trăiesc ca robi în țara în care trebuia să fie liberi.

Atacurile lui Samson (Jud 13-16)

1. În pasajul din 13:1-23, cine face primul pas și care sunt câteva „noutăți” în felul în care se începe eliberarea lui Israel? Cum îl observăm pe Dumnezeu într-o generație canaanizată care nu mai strigă după El?

– Primul pas:

.....
.....
.....

– Elemente noi:

.....
.....
.....

– Dumnezeu este:

.....
.....
.....

2. Îngerul Domnului apare pentru a 3-a oară în cartea Judecători (alte apariții în cap. 2 și 6). Ce observați în prezența, mesajul și atitudinea îngerului? Ce ne comunică detaliile acestui episod în legătură cu planul și intenția lui Dumnezeu pentru Israel?

.....
.....
.....

În pasajul din 14:1-20 apar elementele ce vor compune conflictul dintre Samson și filistenii. Versetul 4 arată că, potrivit cu planul lui Dumnezeu, Samson urmează să intre într-un conflict personal

cu filistenii, un conflict ce va escalada în capitolele 15 și 16 până la nivel național (de la nivelul personal și local).

3. Care sunt elementele care se acumulează pentru viitorul conflict?

.....
.....
.....

4. Punctați fiecare moment în care prezența și influența lui Dumnezeu se manifestă în viața lui Samson în aceste două capitole 13 și 14. Duhul Domnului lucrează în forme care ne surprinde pe noi, creștinii secolului XXI. Care este un principiu major care explică aceste acțiuni ale lui Dumnezeu prin Samson?

.....
.....
.....

5. Dumnezeu nu lucrează în „șabloane umane”; El nu este previzibil întotdeauna! Când are un plan pentru copii Lui, El va acționa sub forme și circumstanțe care ne vor surprinde. Împărtășiți grupului situații în care Dumnezeu a lucrat în viața voastră într-un mod special. Cu ce ne încurajează practic acest adevăr despre Dumnezeu?

.....
.....
.....

Într-un context caracterizat de o canaanizare tot mai accentuată, în care se coboară tot mai mult pe spirală descendentă, poporul Israel nu își mai ridică glasul spre Dumnezeu pentru eliberare și redresare. Poporul este amorțit în urma adâncirii în idolatrie și resemnat în robia filisteană. Totuși, Dumnezeu lucrează și continuă cu insistență să se lupte pentru poporul Său.

6. În generația noastră, care trece prin „re-păgânizare”, sub ce formă observați „lupta lui Dumnezeu” pentru oameni și, mai specific, pentru Biserica Lui? Ce rol joacă familia, individul, femeia, jertfa, sau lucrurile cotidiene ca nunta, mierea, prietenii, socrii, etc?

.....

.....

.....

Notițe din predică:

Dumnezeu uneori tace, dar Lucrarea Lui se realizează!

Dumnezeul perfect lucrează prin oameni imperfecti care au victorii dar și înfrângeri, totuși Dumnezeu își face lucrarea și planul Lui se împlinește.

În capitolele 13 și 14, Dumnezeu a început „să orchestreze” un conflict între Samson și filistenii, un conflict personal ce va escalada la nivel național. Poporul Israel stă amorțit într-o relație de vasalitate față de filistenii pe o parte și o relație de canaanizare din partea tuturor neamurilor păgâne din jur pe de altă parte, fără a mai avea inițiativa de a striga spre Dumnezeu. Păcatul întotdeauna înstrăinează de Dumnezeu!

Capitolul 16 se va încheia cu întoarcerea lui Samson acasă, la familia lui (vezi v. 31), dar până atunci îl așteaptă un drum în care va întâlni lupte, trădare, moarte, imoralitate, înșelare, mutilare, batjocură, regrete, rugăciuni și răzbunare. Dumnezeu își va elibera poporul lovind decisiv elita socio-politică a filistenilor (16:23-27), fapt îndeplinit prin dorința și acțiunile lui Samson de a-și recâștiga onoarea personală (16:28-30).

Samson a fost judecător în Israel pentru 20 de ani (cf. 15:20 și 16:31), iar capitolele 14 la 16 prezintă evenimentele majore ce au dus la climaxul conflictului cu filistenii. Conflictul dintre Samson și filistenii începe de la nivelul personal al familiei.

1. Citiți pasajul din 15:1-17 și punctați etapele prin care se escaladează acest conflict dintre Samson și filistenii.

.....
.....
.....

2. Pasajul 18-20 este unul important în narațiunea vieții lui Samson. Dumnezeu este prezentat aici. Ce observăm în comportamentul Domnului față de Samson?

.....
.....
.....

Dumnezeu tace deseori (în viața de judecător a lui Samson, aproape 20 de ani), dar asta nu înseamnă că El nu lucrează. Cum Îl experimentezi pe Dumnezeu în provocările și nevoile tale? Împărtășește grupului o situație în care Dumnezeu nu ți-a vorbit prin cuvinte, dar și-a arătat dragostea și grija prin reușite sau resurse! Există locuri specifice care îți aduc aminte de experiențe personale cu Dumnezeu? (pentru Samson era En-Hacore – „Izvorul celui ce strigă”)

.....
.....
.....

3. Citiți pasajul din 16:1-21! Samson se apropie de femeii filistene, relații din care se nasc circumstanțe dificile și situații de conflict cu dușmanul. Care sunt câteva asemănări în cele 3 episoade cu femeile filistene (A. 14:15-17, B. 16:1-3 și C. 16:4-21)?

.....
.....
.....

Dumnezeu mereu oferă resursele necesare slujitorilor Lui în vederea împlinirii unor lucrări din planul Lui. Citiți versetele 19-21. Se pare că „*totul are un preț*”: Dalila și-a primit arginții, filistenii dușmanul de moarte, iar Samson a primit durere, umilire, robie în lanțuri și dincolo de toate „*...nu știa că Domnul se depărtase de el*”. Oare este ceva mai trist decât oameni ai lui Dumnezeu care au impresia că sunt bine cu Cel divin, dar de fapt să fie părăsiți de Domnul?

4. De ce a plătit Samson atât de scump și care este greșeala lui?

.....
.....
.....

„Dușmanul are doar atâta putere peste noi cât îi oferim noi!” În Cuvântul lui Dumnezeu găsim exemple de situații în care cei ce erau în Legământ cu Dumnezeu și-au pierdut binecuvântările iar dușmanii lor câștigau „teren”:

- Israel și locuitorii din cetatea Ai – Iosua 7:5-12
- David și „sabia” din casa lui – 2 Samuel 12:9-10
- Israel și robia asiriană și babiloniană – 2 Împărați 17:20-23
- Neemia și poporul răzvrătit – Neemia 13:23-30
- Anania și Safira – Faptele Apostolilor 5:1-10

5. Dați exemple din viața voastră de situații concrete în care ați pierdut binecuvântări, iar dușmanul a câștigat „teren”!

.....

.....

.....

.....

6. Dumnezeu nu mai vorbește, dar acest lucru nu înseamnă că El nu acționează. Dumnezeu nu se lasă batjocorit de alți dumnezei (v. 23 Dagon și panteonul filistean și canaanit) și de cei ce sunt în legământ cu dumnezeii falși. Unde greșesc filistenii în această situație care va duce la distrugerea elitei politice și sociale a țării lor (peste 3000 de oameni din înalta societate – cf. v. 27)?

.....

.....

.....

Samson este dus înapoi în locurile unde Duhul lui Dumnezeu îl mișca pentru prima dată în viața lui, Țorea și Eștaol (v.16:31 și 13:25). Mai mult, el se întoarce la familia lui și este așezat în mormântul tatălui său Manoah (v.31). Prin intervenția și harul lui Dumnezeu, el se întoarce cu onoarea recâștigată, dar pierde șansa de a trăi din nou pentru Dumnezeu.

Dumnezeu poate schimba viața unui om atunci când întâlnește smerenie, pocăință și un duh zdrobit în inima lui (vezi Isaia 57:15), și uneori poate da chiar un nou început în viață; alteori însă El nu o va face (vezi și tâlharul de pe cruce).

7

• Pentru cei cu relația frântă cu Dumnezeu:

▪ Ce te împiedică să te întorci cu toată inima smerită la Dumnezeu și să trăiești pentru El?

.....
.....
.....

• Pentru cei cu relația bună cu Dumnezeu:

Care este pericolul real în această perioadă din viața ta – ceva ce insistent și periodic te pune în pericolul de a-L uita pe Domnul? Ce te poate duce în „robia vrăjmașului” și înspre bucuria celor ce își proslăvesc dumnezeii falși și Îl dezonorează pe Domnul vieții?

.....
.....
.....

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Nădejde înșelătoare

Ideea centrală

Poporul lui Israel își pune speranța și convingerile în lucruri și lucrări spirituale ce par să vorbească despre Dumnezeu, dar în realitate aceste practici sunt ofensatoare față de Legea și Persoana Domnului. Poporul își pune nădejdea în ceea ce este înșelător și nu poate ajuta.

Cartea Judecători acoperă o perioadă de 330 de ani din istoria poporului Israel. Pe spirala descendentă a canaanizării, Israel coboară negându-și treptat și pe mai multe planuri identitatea stabilită de Domnul la muntele Sinai - Exod 19:5-6 „Acum, dacă veți asculta glasul Meu, și dacă veți păzi legământul Meu, veți fi ai Mei dintre toate popoarele, căci tot pământul este al Meu. Îmi veți fi o împărăție de preoți și un neam sfânt. Acestea sunt cuvintele pe cari le vei spune copiilor lui Israel.”

Capitolele 17 și 18 arată criza spirituală acută în care se găsea poporul, până acolo încât indivizi, familii și seminții au inițiativă religioasă alarmantă ce contravin flagrant legilor și perspectivei lui Dumnezeu pentru poporul Lui. Vom observa faptul că idolatria (17:3-4), nerespectarea rânduielilor (17:5-12), superstiția (17:13), conflictele de interes (18:13-26) și sisteme religioase paralele (18:27-31) sunt caracteristicile unei națiuni ce a uitat din generație în generație tot mai mult de Domnul – *s-a ridicat un alt neam de oameni, care*

nu cunoștea pe Domnul, nici ce făcuse El pentru Israel (2:10); după moartea judecătorului, se stricau din nou, mai mult decât părinții lor, ducându-se după alți dumnezei, ca să le slujească și să se închine înaintea lor, și stăruiau în această purtare și împietrire (2:19).

Spiritualitatea rămâne, dar sănătatea spirituală dispare tot mai mult din popor!

Pasajul din capitolul 17 ne duce în „curtea casei” unei familii din Efraim, personajul central fiind Mica – numele lui înseamnă „Cine este ca IHWH?”. Pasajul se încadrează între două „paranteze”: (1) Blestemul mamei lui Mica – v. 2 și (2) Nădejdea înșelătoare a lui Mica – v. 13. Se pare că toate inițiativele spirituale ale lui Mica se nasc din frica de blestemele mamei sale.

- 1. Citiți textul din 17:3-12 și arătați erorile grave ale lui Mica și ale mamei sale față de standardul religios a lui Dumnezeu dat evreilor prin Lege!**

.....
.....
.....

- 2. Observați contextele în care se face referire la Domnul în versetele 2-13! Dați exemple de practici și acțiuni ale unor oameni care pretind că trăiesc pentru Domnul și Îl onorează prin vorbele lor, dar de fapt prin aceste practici încalcă flagrant voia Domnului.**

.....
.....
.....
.....

**Care este motivația lui Mica pentru aceste practici (vezi v. 13)?
Dar a celor din zilele noastre?**

.....
.....
.....

Capitolul 18 continuă povestea lansată în capitolul precedent, dar dintr-un alt unghi, cel al seminției lui Dan. Această seminție a primit un teritoriu pe vremea lui Iosua (vezi Iosua 19:47), dar în timp a fost încolțită de către amoriți (cf. Judecători 1:34) și filistenii (vezi capitolele 13 la 15), ceea ce i-a determinat să caute o nouă zonă pentru așezările lor.

Iscoadele daniților descoperă centrul religios din casa lui Mica (v. 2-6), după care descoperă cetatea Lais cu împrejurimile acesteia (v. 7), care părea potrivită pentru nevoile seminției lui Dan. Forțele armate ale daniților pornesc spre Lais, dar în drum se opresc la casa lui Mica, unde se pare că exista ceva „prețios” pentru ei – obiecte și un sistem cultic.

3. Care credeți că a fost motivul pentru care daniții au luat preotul și obiectele cultice din casa lui Mica în pasajul din 18:13-20?

.....
.....
.....

- 4.** Observați cele două părți din conflict: Mica și vecinii lui (v. 22-24) și ceata daniților (v. 25-27). Discutați cum se manifestă cele două părți în acest conflict din cauza religiei lor false. Există asemănări între situația de atunci și conflictele religioase din zilele noastre?

.....
.....
.....

Religia falsă divide și învrăjbește, dar relația vie adună și unifică.

„Laisul” se transformă în „Dan” prin foc, sabie, moarte și reconstruire (v.27-29). Un domiciliu nou însă nu înseamnă și o inimă nouă. Dacă idolatria nu este învinsă prin pocaință, ea va crește și va acapara mai mult teritoriu în viețile oamenilor, devenind ceva contagios în societate. În versetele 30-31 se observă întemeierea unui centru religios și un sistem de închinare corupt și idolatru care va concura cu cel oficial și închinat Domnului de la Șilo (Iosua 18:1). Acest sistem fals de închinare din Dan a fost precursorul sistemului idolatru al lui Ieroboam care a așezat centrul său religios tot la Dan, cu scopul clar de a concura cu Templul din Ierusalim (vezi 1 Împărați 12:26-31).

- 5.** De la inițiativa și ideile unui om (Mica) s-a născut un cult idolatru al unei seminții întregi (Dan). Cum s-a ajuns la această situație în care „puțin aluat face să se dospească toată plămădeala” (cf. 1 Corinteni 5:6 și Galateni 5:9)? Oare din ce cauză Dumnezeu nu mai intervine în viața poporului Său ca înainte?

.....
.....
.....

În capitolele 17 și 18 observăm că indivizi, familii, vecini, iscoade și chiar o seminție întregă, își pun nădejdea în obiecte (efod, chip cioplit sau turnat), oameni (cu origine levită), poziții (oficiul preotesc) sau convingeri și idei religioase personale promovate cu perseverență (casa lui Dumnezeu din casa lui Mica).

Ieremia 7:1-10 ne arată o națiune care practică religia cu mare zel, și își pune nădejdea în Templu, preoți, ritualuri și jertfe, adică într-un sistem cultic. În ciuda faptului că acest sistem cultic era închinat adevăratului Dumnezeu, totuși, poporul este atenționat și muștrat de Domnul prin această expresie cheie „*voi vă hrăniți cu nădejdi înșelătoare*” (v. 4 și 8). Poporul avea o religie și își punea speranțele în această religie, dar anulaseră relația cu Dumnezeu prin păcatele și idolatria lor.

6. În ce fel oamenii din zilele noastre „se hrănesc cu nădejdi înșelătoare” când este vorba de religie sau un anumit sistem cultic (creștin sau necreștin)?

.....
.....
.....

Care sunt câteva lucruri care te pot proteja într-o lume și o cultură religioasă în care se repetă aceleași greșeli de pe vremea lui Mica? În ce fel ai putea să ajuți alți oameni prinși în idolatrie să găsească Adevărul și pe Domnul Adevărului?

.....
.....
.....

Notițe din predică:

Păcat, compromisuri, război civil

Îndepărtarea de Dumnezeu aduce după sine o deteriorare morală progresivă, care aruncă poporul ales în ruină politică și economică.

Dumnezeu nu înfrumusețează niciodată starea alor Săi, nici a fiecăruia în parte și nici a poporului ca întreg. În finalul cărții Judecători (cap. 19-20), ne sunt relatate câteva evenimente care ne lasă de-a dreptul consternați. Este descrisă detaliat o întâmplare dureroasă, cum nu se cunoaște o alta asemănătoare în poporul lui Dumnezeu.

v. 30 Toți cei ce au văzut lucrul acesta, au zis: „Niciodată nu s-a întâmplat și nu s-a văzut așa ceva, de când s-au suit copiii lui Israel din Egipt până în ziua de azi; luați aminte, deci, la lucrul aceasta, sfătuiți-vă și vorbiți!”

Istorisirea acestor fapte cumplite arată cât de mult se poate îndepărta un popor de Domnul. Din punct de vedere moral, este vremea unei decăderi profunde a poporului care l-a întors spatele lui Dumnezeu, Împăratul lor, și a coborât la nivelul ascultării de dorințele și impulsurile firii omenești. Ceea ce ar fi trebuit să fie o epocă a progresului glorios nu a fost decât o perioadă întunecată de eșecuri repetate.

1. Citește cap. 19-20 și prezintă pe scurt evenimentele relatate. Cum ai descrie într-o propoziție situația prezentată?

.....

.....

.....

.....

2. Care sunt păcatele comise în aceste 2 capitole și cine sunt autorii lor?

.....

.....

.....

Pe care dintre aceste păcate le regăsești în societatea contemporană și cum te raportezi la ele?

.....

.....

.....

Personajul central din cap. 19 este un Levit. Faptul că numele lui nu este menționat în relatare, poate însemna că acesta este reprezentativ pentru toți Leviții. Ei erau puși deoparte de Dumnezeu pentru „lucrări sfinte” și erau dați în grija poporului, care ar fi trebuit să-i trateze cu respect. Din nefericire, ceea ce găsim aici este diferit.

3. În ce măsură sintagma "fiecare făcea ce-i plăcea" se aplica și în cazul Leviților? Citește Numeri cap. 3; compară ce trebuia să facă un levit, cu ce face efectiv în textul nostru. Care sunt consecințele acestor diferențe, pentru popor?

.....
.....
.....

În Gal. 5:16-17 ni se spune că, creștinul nu mai poate face tot ce voiește. Cum înțelegi tu să împlinești acest deziderat? Pe ce te bazezi?

.....
.....
.....

Una dintre îndatoririle Leviților era aceea de a învăța pe popor Legea Domnului. După cum putem observa în text, ei au abdicat de la această misiune, iar urmările sunt dezastruoase.

4. Misiunea copiilor lui Dumnezeu este și astăzi aceea de a fi sare și lumină în mijlocul oamenilor. Ce poți spune despre modul în care îți împlinești tu acest mandat?

.....
.....
.....

În cap. 19:22 întâlnim o situație similară cu cea din Sodoma, dar lucru de neimaginat, într-o cetate locuită de poporul Domnului. Niște oameni stricați, fii ai lui Belial – prințul răului, vin și iau cu asalt casa în care era găzduit Levitul și cer să le fie adus, ca să întrețină relații sexuale cu acesta. Din păcate, o astfel de situație

se repetă de-a lungul istoriei. O regăsim chiar și în zilele noastre și ea este o consecință a îndepărtării oamenilor de Dumnezeu – vezi Rom. 1:18-32.

5. Citește Judecători 20:12-14. Care sunt cauzele care au dus la această stare de lucruri?

.....
.....
.....

Care sunt rădăcinile păcatului în societatea contemporană?

.....
.....
.....

Ceea ce ar fi trebuit să fie o rezolvare normală a păcatului, în baza Legii date lui Moise de Dumnezeu, se transformă într-un conflict fratricid, în urma căruia o seminție întreagă este decimată. Zeci de mii de morți în ambele tabere. Înfrorător, nu? În cap. 20 găsim o descriere detaliată a unui război care nu trebuia să se întâmple. Și totuși...

La o altă scară, adesea întâlnim această situație între creștini, în procesul disciplinării. Mulți dintre cei muștrați pentru păcat, în loc să se pocăiască, scot armele și pornesc la luptă, uneori susținuți și de alții. Rezultatul? Răni sufletești, suferință, biserici distruse.

6. Oare cum ar fi trebuit rezolvată această situație? Identifică etapele conflictului și explică ce ar fi trebuit să facă cei implicați.

.....
.....
.....

Ce spune Biblia despre disciplinarea celor care au păcătuțit? Cum te comporți tu atunci când cineva te mustră?

.....
.....
.....

Scriptura ne învață să ne evaluăm viața și acțiunile cu scopul de a le pune în acord cu voia lui Dumnezeu. Dacă nu suntem atenți la a face acest lucru, păcatul capătă șansa să se impună în viața noastră, și astfel alții trebuie să se ocupe de noi prin consiliere sau chiar disciplinare, acest lucru fiind o pierdere de resurse și de energie pentru comunitatea de credincioși. Singura posibilitate de a împiedica ca noi să fim cauza suferinței, atât pentru noi înșine, cât și pentru alții, constă în părtășia strânsă cu Domnul a fiecăruia dintre noi și în trăirea în ascultare de Cuvântul Său.

7. Una din îndatoririle noastre ca și membri în Trupul lui Cristos este aceea de a veghea unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune. Tu asupra cui veghezi? Fă o listă cu cei pe care îți propui să-i ajuți în trăirea principiilor vieții de credință și roagă-te pentru ei.

.....
.....
.....

Notițe din predică:

Criza națională din poporul Domnului

Rezolvarea crizelor în familia lui Dumnezeu trebuie realizată prin întoarcerea spre El cu toată inima și nu prin declanșarea altor crize.

Ultimul capitol din cartea Judecători este mai greu de înțeles decât toate celelalte. Aici, naratorul ne prezintă urmările comportării lui Israel. Felul cum intenționează să rezolve problemele nu arată o reîntoarcere hotărâtă spre Domnul și dorința de a face voia Lui. Pe de altă parte este normal ca, după obținerea unei victorii, să aibă loc o sărbătoare. Aici nu este așa. Victoria este „sărbătorită” cu lacrimi. Au fost omorâți mai mult de 65.000 israeliți. Dușmanii puteau să jubileze.

- 1. Care este modalitatea prin care se încearcă repararea crizei apărute? Cum ai caracteriza această soluție din perspectiva culturală actuală? Dar din cea biblică?**

.....

.....

.....

În zelul lui de a lupta împotriva răului, Israel a rostit un jurământ necugetat, pe care nu ar fi trebuit să-l facă niciodată, dar în loc să recunoască aceasta, încep să caute o soluționare a problemei. Acest jurământ trebuie anulat acum pe cale indirectă. Ei au făcut un alt jurământ, ca aceia care nu au mers cu ei să pedepsească păcatul din Ghibea, să fie omorâți.

2. Tu ai obiceiul să juri? În ce situații? Ce spune Biblia despre jurământ? Citește Deut. 23:21-22, Ecles. 5:4-5, Matei 5:33-37.

.....
.....
.....

Din cercetările făcute în efortul lor de a rezolva viitorul seminției lui Beniamin, a rezultat că oamenii din cetatea Iabes din Galaad nu au participat la războiul civil. S-a hotărât astfel ca cei care au fost indiferenți față de rău să aibă aceeași soartă cu cei care au făcut răul.

3. Indiferența față de păcatul din viața fraților noștri nu ar trebui să-l caracterizeze pe un copil a lui Dumnezeu. Biblia ne învață să muștrăm pe cei care păcătuiesc, în dorința de a-i întoarce de la păcatul lor. Cine din biserică are această datorie? În ce fel îți asumi tu acest rol?

.....
.....
.....

Pentru că cele 400 fete fecioare cruțate din Iabes nu erau suficiente pentru bărbații din Beniamin rămași în viață, aceștia au fost sfătuiți să fure de la frații lor din Israel restul de fete pe

care să și le facă soții și în felul acesta să supraviețuiască seminția lor.

4. După toate cele întâmplate, cum apreciați inițiativa poporului de a da o șansă seminției lui Beniamin? Citește 1 Samuel Cap. 9-11.

.....
.....
.....

5. Care este finalul cărții? Cum l-ai caracteriza? Fă o legătură cu cartea Rut.

.....
.....
.....

Ceea ce Duhul Sfânt vrea să lucreze în noi, prin cartea Judecători, este dorința de a lăsa Domnului Isus domnia în viața noastră și de a aștepta plini de credință momentul când toate lucrurile din cer și de pe pământ vor fi supuse picioarelor Lui.

De asemenea, Duhul Sfânt mai vrea să ne învețe prin această carte că noi putem obține victorii prin credință chiar și în timpurile de decădere. Scriitorul epistolei către Evrei prezintă în capitolul 11 o serie de oameni care au trăit din această credință. Printre aceștia, găsim în versetul 23 nume pe care le-am întâlnit în timpul studiului cărții Judecători: *Ghedeon, Barac, Samson, Iefta*. Ei aparțin *norului de martori*, despre care mai apoi scrie în capitolul 12:1. Noi suntem aceia spre care ei privesc. Este vremea să arătăm lupta noastră.

6. Fă o analiză a umblării tale cu Dumnezeu într-o vreme nu foarte diferită de cea a Judecătorilor. Ce îți lipsește ca să poți învinge dușmanii credinței tale? Care sunt domeniile din viața ta în care ai nevoie de ajutor?

.....
.....
.....

Efes. 6:10-18

Încolo, fraților, întăriți-vă în Domnul și în puterea tăriei Lui.

Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți ținea piept împotriva uneltirilor diavolului. Căci noi n-avem de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânilor în tinericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești.

De aceea, luați toată armătura lui Dumnezeu, ca să vă puteți împotrivi în ziua cea rea, și să rămâneți în picioare, după ce veți fi biruit totul.

Stați gata, deci, având mijlocul încins cu adevărul, îmbrăcați cu platoșa neprihănirii, având picioarele încălțate cu râvna Evangheliei păcii. Pe deasupra tuturor acestora, luați scutul credinței, cu care veți putea stinge toate săgețile arzătoare ale celui rău. Luați și coiful mântuirii și sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu.

Faceți în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni și cereri. Vegheați la aceasta, cu toată stăruința, și rugăciune pentru toți sfinții.

7. Mulțumește Domnului pentru că ți-a lăsat la îndemână toate armele de care ai nevoie în lupta credinței. Roagă-l să-ți dea discernământ și înțelepciune în această luptă, precum și putere ca să învingi.

.....

.....

.....

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Concluzii – Judecători

- 1.** Enumeră judecătorii din cartea Judecători. Care este personajul (judecătorul) tău favorit și ce ai învățat de la el?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cartea Judecători ne-a arătat atât cum putem deveni captivii inamicilor noștri, cât și cum să ieșim din această captivitate. În vremuri bune, uităm de Dumnezeu, în vremuri rele strigăm către El. Și ciclul acesta se tot repetă.

- 2.** Privește acum la viața ta. Regăsești acest ciclu? Cum poți rupe acest ciclu al păcatului ?

.....

.....

.....

.....

Mesajul cărții Judecători ne cheamă la o trezire. Este un semnal de alarmă vis-a-vis de ce se poate întâmpla atunci când începem să ne compromitem cu dușmanii noștri.

3. Ce am învățat despre dușmanii noștri? Care este rolul și menirea lor în umblarea noastră, în greutățile prin care trecem?

.....
.....
.....
.....

Cartea Judecători ne descrie un popor salvat din robie de către Dumnezeu și purtat *pe aripi de vultur* către o țară *în care curge lapte și miere*, dar care nu ascultă întru totul de Acesta. Dimpotrivă, la un moment dat ajung până acolo încât se omoară între ei. Nu învață din greșelile părinților, nu învață nici din greșelile lor, ci mai mult, transmit aceste greșeli și copiilor lor. Oare cine ar putea răbda un asemenea popor?

4. Ce învățăm despre caracterul Lui Dumnezeu din această carte și cu ce ne ajută în mod practic această învățătură?

.....
.....
.....
.....

Trăim vremuri grele și suntem conștienți pe zi ce trece de acest adevăr. Influența noastră este tot mai mică și deseori renunțăm la luptă, considerând că nu mai are rost.

5. Ce ne învață cartea Judecători, mai este vreo nădejde de biruință în vremuri de restriște? Ce putem spune despre Dumnezeu și despre oamenii pe care El i-a folosit pentru a-și elibera poporul?

.....
.....
.....
.....

Pot eu, un creștin simplu din Biserica Metanoia, să influențez în bine pe mulți alții? Cum?

.....
.....
.....
.....

Ceea ce Duhul Sfânt mai vrea să ne învețe prin această carte este că noi putem obține victorii prin credință chiar și în timpurile de decădere. Scriitorul epistolei către Evrei prezintă în capitolul 11 o serie de oameni care au trăit din această credință. Printre aceștia, precizează în versetul 23 nume pe care noi le-am întâlnit în timpul studiului cărții Judecători: *Ghedeon, Barac, Samson, Iefta*. Ei aparțin *norului de martori*, despre care scrie mai în capitolul 12:1. Noi suntem aceia spre care ei privesc. Este vremea să arătăm lupta noastră.

6. Privind la exemplul Israelului, ce am învățat referitor la raportarea noastră față de generațiile următoare? Ce trebuie să facem ca să fim și să rămânem o biserică sănătoasă?

.....

.....

.....

.....

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Notițe din predică:

Principii aplicative personale

Notează idei, principii sau versete cheie care au avut un impact deosebit asupra ta ca urmare a studierii cărții Judecători.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

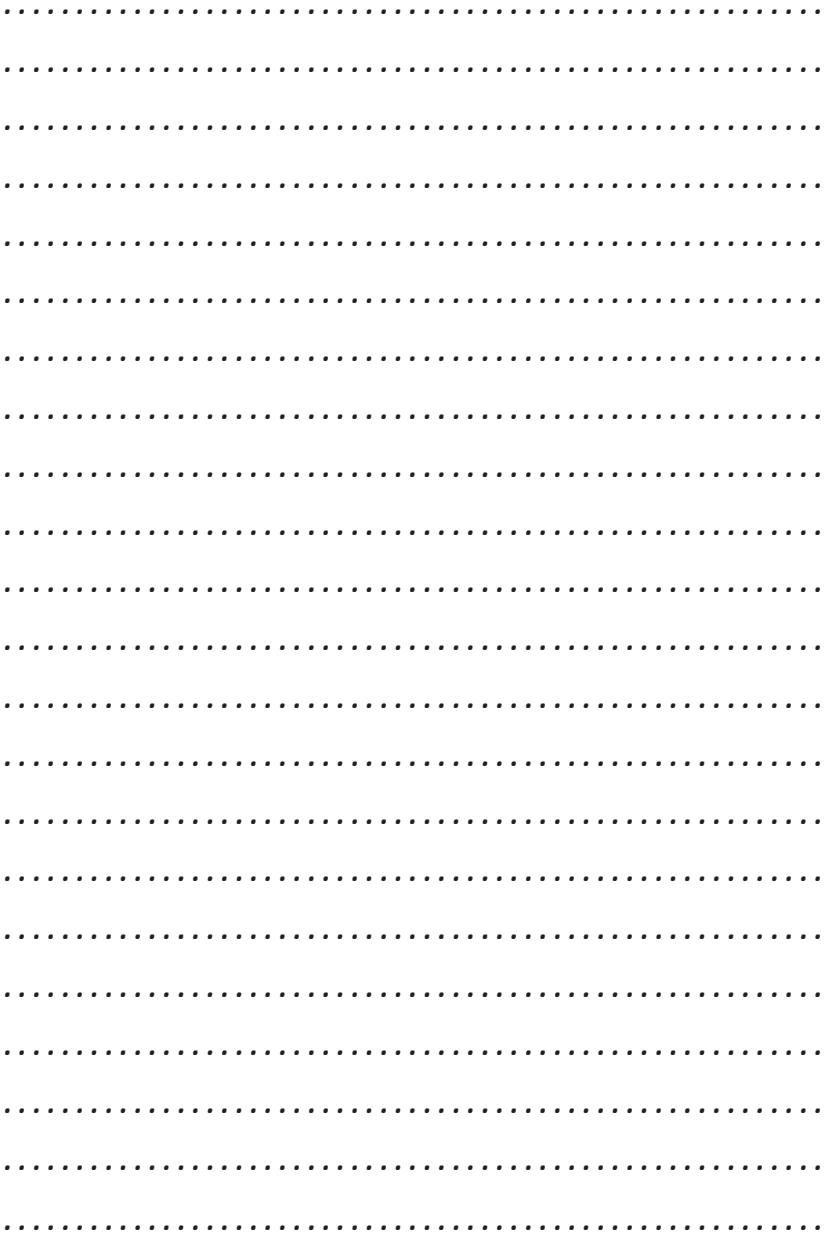
.....

.....

.....

.....

.....

Bibliografie

Block Daniel I.: *The New American Commentary: Volume 6 - Judges-Ruth*; Nashville: **Broadman & Holman Publishers, 1999**;

Constable Thomas L.: „A Theology of Joshua, Judges and Ruth” în *A Biblical theology of the Old Testament* (Editors: **Zuck R. B., Merrill E. H., & Bock D. L.**; Chicago: **Moody Press, 1991**;

Crossley Gareth, *Vechiul Testament Explicat și Aplicat*; Oradea: Editura Făclia, **2008**;

De Koning M. G.: *Actualitatea cărții Judecători*; <http://www.mesagerul-crestin.net>;

Dever Mark: *The Message of the Old Testament – Promises Made*; Wheaton: **Crossway Books, 2006**;

Groves J. Alan: „Book of Judges” în *Dictionary for Theological Interpretation of the Bible* (General Ed.: **Kevin J. Vanhoozer**); Baker, **2005**;

Lindsey F. Duane: „Judecătorii”, în *Comentariu al Vechiului Testament* (Editori: **John F. Walvoord & Roy B. Zuck**); Cluj: Fundația E.B.E. România, Arad: Editura Multimedia, **2010**;

Longman Tremper III & Dillard Raymond B.: *An Introduction to the Old Testament*; Zondervan: **2006**;

Ryan Roger: *Judges (Readings: A New Biblical Commentary)*; Sheffield: **Phoenix Press: 2007**;

Schultz Samuel J.: *Călătorie prin Vechiul Testament*; Cluj: Fundația EBE România;

Tatu Silviu: Exegeza narațiunilor Biblice; Oradea: Editura Metanoia, 2004;

Walton John H., Matthews Victor H. & Chavalas Mark W. „Judges” în *The IVP Bible Background Commentary – Old Testament*, Leicester: Inter Varsity Press, 2000;

Wiersbe Warren W.: *Be Available (Judges): Accepting the Challenge to Confront the Enemy*; Paris, Ontario: David C. Cook: 1994;

Wolf Herbert: *Expositor’s Bible Commentary: Judges*; Grand Rapids: Zondervan, 1992;

***** *IVP Quiet Time Bible Study – Judges*; <http://www.ivpress.com/bible/judges/>**

***** *Step Up – Bible Studies Based on the Book of Judges*; <http://www.macchap.com.au/wp-content/uploads/2011/07/judges-studies.pdf>**

BISERICA CREȘTINĂ BAPTISTĂ
METANOIA
ARAD

Tribunul Dobra 8, Tel.: 0257 255 226

www.bisericametanoia.ro